

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Církevní mateřská škola České Budějovice, Lipenská 3/1978

Lipenská 3/1978, 370 01 České Budějovice

Identifikátor zařízení: 600 000 451

Termín konání orientační inspekce: 13. a 16. únor 2001

Čj.	077 45/2001-1301
Signatura	og1au401

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Církevní mateřská škola je zřízena Kongregací sester Nejsvětější Svátosti a má právní formu církevní organizace.

Ve třech třídách předškolního zařízení je zapsáno celkem 72 dětí ve věku od tří do sedmi let. Všestranně zaměřeným vzdělávacím programem volně prolíná náboženská výchova. Přijímány jsou všechny děti, jejichž rodiče s touto výchovou souhlasí. V jedné ze tříd jsou integrovány dvě zdravotně postižené děti, kterým je poskytována potřebná individuální péče. Zájem rodičů o umístění dětí do církevní mateřské školy je každoročně vyšší než kapacita školy a proto nemůže být všem vyhověno.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti

V seskupení řízených činností byla posuzována kvalita pohybových, pracovních, sebeobslužných, rozumových a poznávacích činností.

Řízené činnosti byly plánovány podle schváleného vzdělávacího programu a z něho odvozených týdenních plánů, které zpracovaly třídní učitelky. Protože mají všechny třídy věkově heterogenní složení dětí, byly cíle řízených činností diferencovány. Se zdravotně postiženými dětmi pracovaly učitelky podle vlastních individuálních plánů, které zpracovaly na základě doporučení Speciálně pedagogického centra České Budějovice.

Ve všech třídách pracují odborně a pedagogicky způsobilé učitelky. Podmínky pedagogické a odborné způsobilosti splňují také další dva externí učitelé, kteří vedou kroužky. Během dopoledne bylo efektivně využito souběžného působení třídních učitelek pro individuální práci se zdravotně postiženými dětmi a při skupinových formách práce.

Celý objekt mateřské školy byl již postupně zrekonstruován a zmodernizován. Prostorové podmínky odpovídají počtu zapsaných dětí. Každá třída má k dispozici dvě místnosti a hygienické zařízení, které po nedávné přestavbě odpovídá současným kulturním a hygienickým požadavkům a plně vyhovuje potřebám dětí. Prostřednictvím náročné půdní vestavby vznikly stabilní ložnice, hudební salonek a výtvarný atelier. V budově se nachází ještě dobře vybavená tělocvična. Další pohybové aktivity se uskutečňují v nedaleké tělocvičně tělovýchovné jednoty Orel. Ke společným významným akcím využívá škola slavnostní síň Kongregace. V šatnách má každé dítě vlastní uzamčenou skříňku a rodiče k ní mají svůj klíč. V budově i na zahradě byl všude vzorný pořádek a dokonale čisto. Prostředí děti pozitivně formuje. Nic jim nevnucuje, ale vede k harmonii.

Nově přijatému dítěti byla umožněna postupná adaptace na dosud neznámé prostředí za přítomnosti matky. Pružný denní režim respektuje optimální interval mezi jídlem a vymezuje dostatečný čas pro pobyt venku.

Sebeobslužné činnosti probíhaly individuálně i skupinově. Učitelky dbaly na dodržování základních hygienických návyků a podle potřeby dětem pomáhaly. Vzhledem k funkčnímu a snadno ovladatelnému vybavení hygienického zařízení, zvládly i nejmladší děti téměř všechny úkony zcela snadno samy. Podle svých schopností se zapojovaly také do přípravy stolování.

Pracovní činnosti probíhaly za přítomnosti dvou učitelek. Jedna se věnovala zdravotně postiženým dětem, druhá pracovala se skupinou sedmi dětí. Spolu s ostatními se činností zúčastnila i přítomná maminka nového dítěte. Motivačně silně na děti zapůsobila práce s hlinou. Každé z dětí mělo možnost pracovat svým vlastním tempem. Děti, které práci

dokončily dříve, odcházely stranou a dle vlastního výběru se věnovaly spontánním aktivitám (na koberci konstruktivním a dopravním hrám, v ohradě s míčky pohybovým činnostem). Z projevů dětí bylo patrné, že zažívají pocit uspokojení z vlastní činnosti i z jejích výsledků.

Pohybové činnosti byly organizovány na koberci ve volném prostoru třídy. Děti cvičily za doprovodu dobře vybrané hudby, která byla rytmická a dětem svým charakterem i obsahem blízká. Dobře na hudební rytmus reagovaly a cviky prováděly správně. Druhá třída cvičila v tělocvičně. Organizací přirozených cvičení ve skupinách získaly děti více prostoru k pohybu a cvičení tak byla dynamická a účinná.

Průběh rozumových a poznávacích činností podporoval rozvoj samostatného myšlení dětí. Použité formy a metody práce nutily děti přemýšlet, navazovaly na již známé věci a doplňovaly je z jiného pohledu. Děti snadno spojovaly věci známé a nové, nacházely souvislosti i mezi jednotlivými činnostmi.

V průběhu řízených činností byly děti neustále povzbuzovány pozitivním hodnocením a pochvalou. Učitelky činnosti hodnotily také v jejich závěru. Práce s hlinou byla zakončena společnou výstavkou.

Všechny sledované činnosti probíhaly v klimatu příznivém pro osvojování vědomostí a dovedností i pro pozitivní rozvoj osobnosti.

Všechny řízené činnosti měly vytvořeny vynikající podmínky a byly při nich použity vynikající formy a metody práce. Způsob plánování a hodnocení činností byl také vynikající.

Děti byly vedeny k samostatnému přemýšlení a logickému uvažování zcela přirozeným způsobem, formou promyšlených, vhodně motivovaných situací a kladením přiměřených dobře formulovaných otázek. Výsledkem je vynikající úroveň komunikačních schopností a dovedností dětí.

Sledované řízené činnosti měly vynikající úroveň.

Spontánní činnosti

Byla posuzována kvalita spontánních činností při ranních hrách a spontánních činnostech, které během dopoledne probíhaly souběžně s činnostmi řízenými.

Při plánování nebyly nadřazeny výchovné složky, ale východiskem bylo rozvíjení dítěte, uspokojování jeho potřeb a zájmů v přirozených činnostech. Škola klade důraz na jednu z nejdůležitějších potřeb dítěte, hru.

Hrací koutky ve třídách a v hernách jsou postupně inovovány. Jsou zde instalovány také koutky podporující pohyb a relaxaci. Pobyt venku je organizován převážně na školní zahradě. Zahrada svou velikostí a výborným vybavením poskytuje dětem mimořádně příznivé a bezpečné prostředí. Její celkové uspořádání má vysokou estetickou úroveň. Na zahradě jsou zákoutí s dřevěnými konstrukcemi, pískovišti, tabulemi pro výtvarné činnosti, dopravním hřištěm a velkým divadlem s otáčivým jevištěm. Jsou zde také altány pro ukládání zahradních hraček a náradí a nově zřízené vyhřívané dětské toalety.

Děti měly možnost volby mezi spontánními a řízenými činnostmi, které probíhaly souběžně. Učitelky cílevědomě podporovaly rozvoj dětské spontaneity. Zajišťovaly přiměřenou pomoc, ochranu, ale neomezovaly jejich vlastní aktivitu. Do her zasahovaly citlivě. Trpělivostí a laskavým přístupem se učitelka vyrovnala se zápornými citovými projevy dítěte prosazujícího se na úkor druhých. Během sledovaných činností byly dostatečně uspokojovány fyziologické potřeby dětí. Měly v dohledu k dispozici tekutiny a věděly, že se mohou kdykoliv napít. Nebyly

nuceny do jídla a samy si určovaly velikost porce. Byla dostatečně respektována dětská intimita. Při použití záchodu se dětem dostalo téhož soukromí, jako je běžné u dospělých.

Zvolená organizace umožnila plynulé přechody mezi jednotlivými činnostmi. Nevznikaly tak žádné zbytečné časové ztráty. Děti si hrály ve dvojicích nebo individuálně. Některé vyžadovaly spoluúčast učitelky.

Při výběru spontánních činností byly děti motivovány již samotným podnětným prostředím a nabídkou volně přístupných hraček. Děti měly právo na vlastní výběr hravých činností a hraček, právo určit si délku hry, měnit ji, hrát si osobitě, vynalézat, ale také odmítnout nabízenou činnost, vybírat si partnera do hry, ať již kamaráda, nebo učitelku.

Učitelky uplatňovaly k dětem demokratický přístup založený na spolupráci a vytvářely atmosféru pohody. Toto prostředí příznivě stimulovalo pozitivní emoce a postoje a redukovalo negativní projevy dětí. Nedílnou součástí výchovy a vzdělávání u všech učitelek bylo vedení dětí ke křesťanským a duchovním hodnotám.

Sledované spontánní činnosti měly vytvořeny vynikající materiální, personální a psychohygienické podmínky. Byly vynikajícím způsobem naplánovány a připraveny. Zvolené formy a metody činností i jejich organizace byly efektivní a byly proto také hodnoceny jako vynikající. Stejně vynikající úroveň bylo dosaženo v oblasti motivace a hodnocení dětí učitelkami a v oblasti vzájemné komunikace.

Celkově byly spontánní činnosti hodnoceny jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita vzdělávací činnosti ve sledovaných řízených a spontánních činnostech byla vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Mateřská škola má zpracovanou koncepci s dlouhodobým výhledem a platností. Je zaměřena na výchovu a vzdělání. Základní cíle jsou rozpracovány v ročním plánu. Náboženská výchova je plánována průběžně celoročně, jednotlivé úkoly jsou pak zařazovány do každodenního výchovného a vzdělávacího procesu a prolínají všemi činnostmi. Na zpracování koncepce se podílely všechny pedagogické pracovnice. Mateřská škola plní Program výchovné práce čj. 33 483/83-201, který je rozšířen o náboženskou nauku.

Plánování je účelné, odpovídá podmínkám a velikosti předškolního zařízení. Je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

V církevní mateřské škole pracuje deset zaměstnanců, z toho šest pedagogických, tři provozní a jedna hospodářka, která se podílí na řízení mateřské školy v oblasti hospodářské a finanční. Jedná se převážně o řádové sestry, v menší míře o civilní učitelky. Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:30 hod. Kapacita mateřské školy stanovená hygienou je celkem 75 dětí. V rozhodnutí o výjimce z počtu dětí se uvádí na jednu třídu 15 dětí, v ostatních dvou třídách po 30 dětech. Průměrná docházka v obou těchto třídách se pohybuje kolem 20 dětí, protože značná část dětí dochází do mateřské školy nepravidelně.

Povinná dokumentace je vedena v požadované obsahové i administrativní kvalitě.

Informační systém v rámci školy je zcela přirozený a neformální, protože všechny pedagogické pracovnice jsou v každodenním kontaktu i mimo pracovní dobu. Závažná sdělení a informace jsou zařazována do programu porad.

Rodiče jsou o dětech informováni průběžně podle zájmu. Mohou kdykoliv mateřskou školu navštívit a problém prokonzultovat. Kromě toho jsou s rodiči organizovány informativní schůzky, někdy doplněné o přednášky s odborníky z oblasti předškolní pedagogiky a psychologie. V rámci poradenství a konzultační činnosti jsou rodičům půjčovány odborné publikace, ale i dětské knihy. Rodiče se účastní různých školních akcí a slavností (Beruškový karneval, dětské mše, besídky, různé církevní slavnosti, dětský den a pod.).

Pro talentované děti škola zajišťuje seznamování s hrou na klavír, pro děti, které mají zájem je organizována výuka hry na flétnu. S dětmi, které mají vady ve výslovnosti je pravidelně prováděna logopedická prevence pod dohledem klinické logopedky.

Prezentace na veřejnosti spočívá především v účasti v různých výtvarných soutěžích, účasti na projektech katechetického střediska a festivalu Českobudějovická Mateřinka. Práce dětí byly také součástí výstavy uspořádané ke Dni církevních škol v Praze.

Mateřská škola aktivně spolupracuje s ekologickým centrem „Dřípatka“, formou přednášek, seminářů a praktických činností. Děti samostatně vyráběly ruční papír, třídily odpad, pracovaly s přírodním materiálem a podílely se přiměřeně na práci v zahradě. Přirozeným způsobem se učí poznávat ptáky, ryby a jiné živočichy.

Z hlediska odborné spolupráce má škola časté kontakty s pedagogicko psychologickou poradnou a Speciálně pedagogickým centrem pro mentálně postižené v Českých Budějovicích v souvislosti s integrací zdravotně handicapovaných dětí. Mateřská škola aktivně spolupracuje i s několika základními školami v souvislosti s nástupem dětí do základní školy.

Funkční organizační uspořádání předškolního zařízení a kvalitní informační systémy jsou hodnoceny jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Všechny učitelky mateřské školy mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro práci s dětmi předškolního věku. Svoji odbornost si dále zvyšují formou vzdělávacích kurzů, přednášek a seminářů. Využívají nabídek střediska služeb školám a pedagogického centra, ale účastní se i seminářů které pořádá Křesťanská pedagogicko psychologická poradna v Praze ve spolupráci s Vyšší pedagogickou školou ve Sv. Janu pod Skalou nebo MŠMT v Praze (logopedická péče a prevence). Podle potřeby poskytuje učitelkám odbornou pomoc a radu formou konzultace ředitelka mateřské školy.

Vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost u provozních zaměstnanců je prováděna průběžně, namátkově jednak ředitelkou mateřské školy jednak zřizovatelem. Za provoz a hospodaření zodpovídá hospodářka, kterou kontroluje ředitelka, zřizovatel a další příslušné orgány. U pedagogických pracovníků provádí ředitelka namátkové kontroly zaměřené na plnění jednorázových úkolů a plánovitě systematické sledování průběhu a výsledků vzdělávacího procesu. Záznamy z hospitací jsou vedeny na samostatných listech, s podrobnou analýzou pozitivních a negativních jevů a následným doporučením. Ze záznamů jednoznačně vyplývá podíl

metodické práce ředitelky s pedagogickými pracovníky. Výsledky kontrolní a hospitační činnosti se promítají do výroční zprávy.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů má vynikající úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Řízení mateřské školy je ve všech oblastech hodnoceno jako vynikající. Plánování výchovné a vzdělávací činnosti školy je promyšlené, vychází z podmínek školy a dlouhodobého záměru. Organizování provozu školy respektuje požadavky rodičů i dětí a je otevřené spolupráci se všemi institucemi, které mají zájem na prosperitě školy a prospěchu dětí. Pedagogický sbor má možnost průběžného rozšiřování svého vzdělání ve všech potřebných disciplínách. Kontrolní činnost je zaměřena především na zkvalitňování úrovně pedagogické práce v rámci moderních trendů a vývoje předškolní pedagogiky a získávání zpětné vazby pro práci ředitelky školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 27682/00-21
- Přihlášky do mateřské školy
- Evidenční listy
- Rozhodnutí o přijetí do mateřské školy
- Rozhodnutí o výjimce z počtu dětí na třídu ze dne 29. 8. 2000
- Podklady pro integraci zdravotně postižených dětí
- Personální dokumentace
- Hospodářská dokumentace
- Koncepce mateřské školy
- Roční plán práce pro škol. rok 2000/2001
- Individuální výchovně vzdělávací plány
- Přehledy docházky dětí
- Přehledy výchovné práce
- Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti
- Zápisy z pedagogických porad
- Kniha úrazů
- Fotodokumentace
- Výtvarné práce dětí
- Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Předškolní zařízení má pro svou činnost všestranně vynikající podmínky, které ve svém působení plně využívá. Ředitelka úspěšně vytváří v pracovním kolektivu tvořivé klima, které

se odráží ve vynikající kvalitě vzdělávacích činností. Mateřská škola integruje zdravotně postižené děti a jejich potřeby zabezpečuje nabídkou podpory, která je konkretizovaná v individuálních vzdělávacích programech.

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno nehospodárné nakládání s finančními prostředky přidělenými církevnímu předškolnímu zařízení ze státního rozpočtu.

V celkovém hodnocení má církevní mateřská škola vynikající úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Alena Smrčková	Alena Smrčková v. r.
Členka týmu	Mgr. Helena Hyspecká	Helena Hyspecká v. r.

V Táboře dne 26. února 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 3. 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
S. M. Serafína Bartůšková	S. M. Serafína Bartůšková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa

Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
--------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad, referát školství, Mánesova 3, 371 03 České Budějovice	2001-03-22	62/2001
Zřizovatel: Kongregace Sester Nejsvětější Svátosti Lipenská 1/1979 370 01 České Budějovice	2001-03-22	63/2001

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány